

**Манифест на Слободна Европска Алијанса (ЕСА)
по повод европските избори во јуни 2004
Суверенитет, Социјална Правда, Понизност
Кон Европа на различности**

27 Мај 2004

Слободната Европска Алијанса веќе со децении се бори за правата на нациите, луѓето и регионите што се без државност. За да ги оствариме целосно нашите историски права, за да ја подобриме социјалната добробит на нашите граѓани, како и економиите на нашите земји, потребно е да бидеме целосно претставени во Европа.

За целосно претставување на европско ниво потребно е да се пружи потполна почит и еднаквост на нациите и луѓето без држава, во оние држави на Европската Унија каде немаат соодветен статус. Што се однесува до Грција, таа треба да обезбеди признавање на поединечните идентитети (национални, културни и лингвистички) на етничките Македонци, Турци, Власи, Арвани, Помаци, Роми и правата на граѓаните што се идентификуваат како такви, мораат да бидат почитувани. Ова е апсолутно неопходно за да се унапредат Европските процеси како и демократизацијата на земјата.

Ерата на традиционално национални држави е завршена. Но ние не се согласуваме со замената со еднолична Европа, чија моќ се наоѓа во рацете на големите држави членки. Сега е предизвикот да се постигне пошироко учество на сите луѓе во политичкиот процес. Префрлувањето на овластувањата од власта на локалните единки, чин кој што води кон самовладеење и признавање на поединечни идентитети, е природната срж на нашата политичка борба.

Децентрализацијата и развивањето на моќта на сите луѓе и региони во Европа мора да биде примарна на ниво на една национална држава. Кога е Грција во прашање, сметаме дека е потребно да се овозможи трето ниво на Локална Администрација, која ќе вклучи воспоставување на регионални административни тела, водени од избрани Регионални Гувернери и Регионални Парламентарци. Овие тела ќе бидат овластени да донесуваат закони во врска со прашањата кои се однесуваат на одредениот регион и ќе ги продолжат можностите на првото ниво на Локална Администрација. Исто така се залагаме за економска самоуправа на регионално ниво. Овие реформи заедно со други мерки ќе послужат да се смени централистичкиот карактер на Атино-центристичката Грчка држава која ја знаеме. Овие промени ќе ги охрабрат граѓаните во секој регион потполно да учествуваат во политичките процеси и прашања кои се однесуваат на регионот во кој живеат. Исто така постепено ќе се ослободи регионалната зависност од централната власт.

На овие избори ЕСА ќе агитира нашите земји и народи да бидат подобро претставени во Европа. Работиме на два фронта. Нашите претставници се посветени на форсирање на прогресивната политика. Работиме за подобри социјални услови, квалитет на животот и чесна прераспределба на доброта. Исто така даваме предност на принципите на подржан развој како доставувач на подобрувања во квалитетот на животот во рамките на чиста животна средина. Нашата идеологија е во линија со желбите на луѓето да изградат подобар свет за сегашните и идни генерации. Но моменталната уставна состојба на нашите држави покажува дека ни недостига нивото на претставеност кои другите држави го уживаат во Европа. Како резултат на тоа ризикуваме да заостанеме кога Европа повлекува витални одлуки кои ќе влијаат врз нашата иднина. Поради недоволната демократичност се бориме за реформи. Затоа ние дејствуваме над државно ниво, на национално и регионално ниво, борејќи се за прикладно претставување на народите без држава и луѓето од Европа на секое ниво на владеење.

ЕСА ги опфаќа нациите без држава и територијалните ентитети со силно чувство за идентитет кои сакаат да им се слушне гласот во Европа. Наши членки, партии се:

Блољеуе Националиста Галего
Цхунта Арагонесиста
Есљеуерра Републикана де Цаталунса
Еуско Алкартасуна
Фррске Насјонале Партиј
Либерта Емилиана-Назионе Емилиа
Лига Фронте Венето
Лигуе Савоисиенне
Литхуаниан Полисх Пеопле'с Партс
Меббсон Керноњ
Моувемент Регион Савоие
Партеи дер Деутсцспрацхиген Белгиер
Партидо Андалуциста
Партит Оццитан
Партито Сардо д'Азионе
Партиту ди а Назионе Цорса
Плаид Цсмру-тхе Партс оф Њалес
Раинбоњ-Винозхито
Сцоттисх Национал Парт
Силесиан Аутономс Мовемент
Словенска Скупност
Спирит
Унион Демократиљеуе Бретонне
Унион ду Пеупле Алсациен
Унион фур Судтирол
Унион Валдотаине
Унитат Цаталана

Членки набљудувачи:

Хунгариан Федералист Партс
Моравиан Демократиц Партс
Партидо Националиста Васцо,
Партит Социалиста де Маллорца и Менорца-
Ентеса Националиста,
Трансилваниан Партс)

Во периодот од 1994 до 2004 законодавците на 9 наши членки работеа напорно во Европскиот Парламент (Шкоти, Велшани, Фламанци, Баскици, Гали, Каталонци и Андалузици). Во парламентарна коалиција со Зелените овозможивме значајно присуство во Парламентот.

Со вашиот глас ние ќе продолжиме да ги подржуваме следните критични прашања во Европскиот Парламент:

(а) Институциите на Европската Заедница треба да бидат упростени и демократизирани во дводомен состав: Европски Парламент (кој е директно избран од граѓаните на Европа) И Совет или Сенат (составен од претставници на самоуправувачки територијални ентитети). Овој Сенат, наследникот на постоечкиот Совет, трансформиран во територијална комора, ќе донесува закони во соработка со Европскиот Парламент. Вториов ќе назначи комисија надлежна да поттикнува постапки за импичмент. Оваа структура ќе го олесни процесот на внатрешно проширување низ самоодредување. Во меѓувреме ЕСА ќе се залага за целосно учество на нашите делегирани функционери во Советот на Министри. Исто така нашите земји би требало да имаат пристап до Судот на Правдата.

(б) Конституционален Плурализам. Различните нивоа на власт како што се владите, Е.У. државите, регионите, општините, треба да имаат разграничени полиња за политичко натпреварување, во рамноправна соработка и без хиерархија. На таков начин би можеле да оствариме една вистинска мрежа на владеење на сите нивоа.

(в) Сите јазици имаат право да бидат признаени на ниво на Европа, без некоја вештачка разлика помеѓу државните и други јазици. ЕСА ќе тежнее за значителна реализација на Европската културна и јазична разновидност и еднаквост на сите европски јазици. Кон ова ЕСА ќе работи за воспоставување на легални облигациони инструменти и буџет за промоција, развивање и нормализација на европските малцински и бездржавни јазици. Државите членки, како што е и Грција мораат да го остварат следното, а тоа е: Надлежните владини тела да ги потпишат, ратификуваат и имплементираат сите меѓународни конвенции, како и Повелбата за Заштита на Малцински и Регионални јазици. Ова ќе помогне дополнително кон признавање на оние јазици кои не уживаат легален статус.

(г) Контролата и управувањето со структурни парични средства да се додели на регионите кои се дефицитарни по ова прашање. Ова ќе го ублажи јазот во ЕУ помеѓу развиените и неразвиените региони или земји.

(д) Слобода за развивање на интер-регионална и меѓугранична соработка без никакво мешање од државите. Развивање на Еврорегиони (Европски региони кои ги надминуваат границите на државите членки)

(ѓ) Солидарноста, еднаквоста и социјалната добробит на граѓаните мора да бидат основа на сите европски политики. ЕСА е посветена на социјалното единство и богатството на државата и чувствува дека е потребно Европа да воспостави одреден минимум на социјални стандарди.

(е) Целосна вработеност и хармонизација на правата на работниците кои беа одземени со Нео-Либералните политики.

(ж) Еднаквост и ставање крај на дискриминацијата базирана на етничко потекло, пол, религија, јазик, години или сексуална ориентација.

(з) Целосна промена на Заедничката Аграрна Политика (ЗАП). Големите земјоделски произведувачи го искористуваат најголемиот дел од буџетот на ЕУ. Тие пари треба да бидат насочени кон малите произведувачи, семејни фарми или рибарските заедници за да се осигура виталноста и иднината на селските заедници. Подржаното и проширеното земјоделство ќе цветаат, спротивставувајќи се на моменталните закани по квалитетот на храната.

(с) Подржување на политиката за воспоставување на таканаречениот данок на животната средина. Обележување на регионите заштитени од производство и прогласување на одредени региони како производствено истрошени. Што се однесува до водата, чекор напред е рационализација на нејзината употреба, без да се наруши природниот тек на виталните природни богатства. Време е да се стави крај на производството на нуклеарната енергија. Таа е опасна и е по централизирана шема на производство и дистрибуција. Инвестирањето во обновувачки извори ќе ја подобри нашата животна средина и ќе им помогне на локалните економии да ја превземат контролата над нивните природни богатства.

(и) Подршка за заедничка надворешна политика на ЕУ. Безбедноста, одбраната и дипломатијата треба да се обединат во едно тело, кое ќе работи за мултиполарен свет обединет против војните, борејќи се против гладот и неправдата, кои се корен на повеќето конфликти во светот.

(ј) Подршка за мирољубивата улога на Европската Унија во случај кога се јавуваат конфликти во и надвор од нејзините граници.

(к) Поголема транспарентност и отвореност во работењето на ЕУ.

Ние имаме визија за хармонична Европа составена од различни луѓе кои си помагаат едни на други во духот на соработката. Сакаме да ја заштитиме нашата различност, додека во исто време ја користиме помошта од Е.У. Клучот е во дополнителното и поенергично учество на граѓаните во политичките процеси каде политичките одлуки ќе се донесат поблиску до граѓаните. Потребна е фер и флексибилна дистрибуција на одговорностите под знамето на заедничкиот суверенитет. Чекор напред е создавање на систем каде што секој има збор. Се залагаме за ефективни билатерални релации помеѓу ЕУ и самоуправувачките држави и ентитети со почитување на принципите на самоопределување.

Наш приоритет е бранење на правото на граѓаните на Европа да си ја определат сопствената иднина и да живеат во мирно, демократско и разновидно општество.

1. Европа на Различности

(Мултикултурна Европа на луѓе, јазици и идентитети)

Европската Заедница во нејзините институции треба да ја интегрира реалноста на територијалните ентитети заедно со политичките и законодавни сили. Да се биде држава во Европската Унија не може да биде единствениот услов на признавање и политичкото претставување на ниво на Европа. Процесот на проширување, кога повеќе од десет нови земји членки влегуваат во Европската Унија, повеќето од нив мали држави, ќе ја зголеми оваа контрадикција. Ако единствена гаранција за политичкото постоење на ниво на Европа е “државноста”, единствена можност што е дадена на бездржавните нации да бидат признаени на Европско ниво е да станат независна држава во рамките на Европската Заедница.

Што се однесува до Балканот, сметаме дека кругот на етничката еманципација на балканските нации е завршен со создавањето на соодветните држави кои се разбира, имаат национални малцинства во рамките на нивните граници. Затоа ние веруваме дека националните малцинства на балканските земји треба да усвојат независна политика кога е во прашање докажувањето и унапредувањето на нивните права. Ние извлековме поука од бивша Југославија каде во блиското минато националните малцинства станаа инструменти на експанзионистички идеи и соодветни политички потези со уништувачки последици за самиот народ. Не само што националните малцинства на Балканот не треба да играат таква улога, туку тие треба да ја зајакнат меѓусебната доверба со сите граѓани на земјите во кои живеат. Тие ја имаат одговорноста да го уверат мнозинството дека со борбата за остварување на нивните права не се стремат да ги сменат националните граници кои мораат да останат неповредени. На овој начин националните

малцинства можат потполно да учествуваат во демократските процеси, давајќи пример за стабилна, конструктивна соработка помеѓу државите и нивните народи.

Европската Унија треба да го признае и да го користи “Единството во Различноста” почитувајќи ја реалноста на нејзините различни народи и во целина, бездржавните народи и региони кои имаат сопствен јазик, историја, економски и социјални карактеристики и политички аспирации. Европската Унија треба да ги надмине централистичкиот и технократскиот менталитет и искуствата на државите кои преовладуваат на Европската политичка сцена.

Поширокото признавање на јазичната различност на бездржавните народи и региони е од суштинско значење за потполно да се почитуваат и другите јазици освен официјалните државни јазици. Тоа ќе придонесе за прифаќање на другите јазици кои се официјално признати од државите членки и нивните нации и региони на исто ниво како и јазиците на Европската Унија. Европската политика треба да ја почитува и културната различност на телевизиите и радијата на бездржавните народи.

Државите членки кои не ги признаваат малцинските јазици морат да го сторат тоа официјално. Кога е во прашање Грција, легалното признавање на малцинските јазици (македонски, влашки, арнаутски, албански, помачки како и ромски) мора да биде пропратено со нивното воведување во образовните системи во регионите во кои се зборуваат. Исто така треба да се унапреди и користењето на турскиот јазик (единствениот легално признаен јазик). Познавањето на малцинските јазици мора да е потребен предуслов за вработување во јавни установи во оние региони во кои се зборуваат тие јазици. Овие побарувања во јавниот сектор ќе придонесат за експанзија на демократијата и за хармоничко функционирање на државата со тоа што ќе овозможи поквалитетен сервис за своите граѓани.

Европа на граѓаните (демократија, социјала, права)

Нови форми на народно учество и зајакнување на демократијата.

Демократското учество на малцинствата мора да се зајакне. Затоа ги предлагаме следниве мерки:

1. Да се остварат директни форми на учество во прилог на избор на претставници на парламентот: референдуми, собири итн.
2. Промоција на граѓанско присуство на сите нивоа.
3. Развивање на образовни системи кои ќе охрабруваат мешање на народот во јавните работи.
4. Активностите на лобистите и на групите кои вршат притисоци да се стават под контрола.

5. Да се осигура дека медиумите, особено оние од јавниот сервис, се отворени и го рефлектираат мнозинскиот карактер на општеството.
6. Промоција на изборни системи кои ќе ги уверат граѓаните дека парламентарците ќе ги претставуваат на најдобар можен начин.
7. Директен пристап до информации за сите граѓански иницијативи, што се однесува до европските дискусии.
8. Да се потврди важноста на невладиниот сектор. Учество на невладини организации и граѓанското општество во процесот на подготвување на законите.

Европскиот Социјален Модел

Европскиот Социјален Модел треба да се зајакне како камен темелник на Европскиот Модел на општеството базирано на солидарност: целосна вработеност со квалитетно работно место во здрава и безбедна работна околина со пристап до универзалните услуги од општ интерес.

Целта на квантитативните и квалитативните резултати треба за сите да биде поставена блиску до европскиот стандард. Треба да се спроведе Европски Социјален Пакт за Стабилност – Пакт за целосна вработеност, социјална благосостојба, еднаквост и еколошка подржаност. Како дел од пактот предложена е идеја за специфична долна линија на поделбата на трошоците на економските и социјални служби во Д.Б.П. (Државен бруто производ).

За мир во светот

Од суштинско значење е да се одбие секаков облик на агресија или насилство како средства за наметнување на вредности. Активно подржуваме ненасилни средства и дијалог за решавање на конфликтите.

Спречувањето на конфликти и одржувањето на мирот бара поизбалансирана еднаквост во светската трговија и подршка на развојот. Европската унија треба да ја завземе страната на народите во земјите во развој, во преговорите со Светската Трговска Организација.

Обврсувачки норми кон трговијата со оружје и спречување на експлоатирањето на природните богатства од страна на мултинационалните компании, на европско ниво би биле камен темелник за градење на еден поправеден и помирен свет.

Искоренувањето на сиромаштијата треба да биде од највисока важност.

2. Европски Устав

Кон Европа на народи

Европската Унија досега беше базирана на Државите Членки кои крајно неволно ја признаваат врховната власт на Европското политичко тело. Покрај тоа најголемото несогласување помеѓу Државите Членки во врска со големината и популацијата, не ја олеснуваат координацијата помеѓу нив.

Наспроти фактот дека од гледиштето на ЕСА, тековните процеси во Европското единство заостануваат и се несоодветни, партијата ја искажува својата желба да работи во постојните институции од внатре, за да влијае, земе учество и да ги искористи сите можности дадени за работење, за да би го потпомогнала напредувањето на Европа кон саканиот правец.

Институциите би требало да бидат преуредени на следниве основи:

- Со охрабрување и подобрување на улогата на внатрешните нации и региони во институциите. Ние ќе повикаме за нивно претставување во Советот на Министри.
- Со потполна примена на принципите на второстепеност, во чиј случај она што го работи помалото тело не треба да го работи претпоставеното тело.
- Со вешто градење на секој можен начин на интертериторијална и меѓугранична соработка помеѓу различни држави во ЕУ, чии граници се резултат на историјата и не секогаш ги одразуваат природните, економските или културните врски кои ги врзуваат.
- Со тежнеење кон единствен избирачки систем за Европскиот Парламент, почитувајќи ја пропорционалноста и директната застапеност на народите и нациите.

Сегашниот уставен процес

ЕСА ја подржува идејата за донесување на Устав на Европската Унија. Од суштинско значење за граѓаните е да остваруваат демократска и транспарентна форма на самоуправање во Унијата, со почит кон човековите права (вклучувајќи го и самоопределувањето) и принципите на дополнителното учество на граѓаните уверувајќи се дека одлуките се донесени на најблизок можен начин до граѓаните на кои тие влијаат.

Од демократска точка на гледање, Нацрт Уставот предложен од Европскиот Конгрес претставува вистински напредок во постојната мешаница на договори кои ја дефинираат ЕУ и нејзините сили. Посебно го поздравуваме вклучувањето на Повелбата за Основни Права како составен дел од Уставот.

Неуспехот на Меѓувладината Конференција на Спогодбениот текст беше сериозен неуспех за поразумна реконструкција на Унијата.

Но има и неизбежни недостатоци во Нацрт Уставот. Можностите за влез во Конгресот на бездржавните нации, дури и на тие со значајно внатрешно самоуправање во рамките на Државите Членки беа многу ограничени.

3. Побезбедна Планета за Нашите Деца

Постојаноста е во срцето на нашата политичка стратегија – културна, лингвистичка како и еколошка. Градењето на постојани заедници во постојана Европа.

Европската Унија треба да се прогласи како зона слободна од производство на генетски -модифицирани добра-производи. Скоро 90 % од граѓаните на Европа се против генетски-модифицираните производи. Значи ова не е само проблем на здравата исхрана туку и наше демократско право да бираме што јадеме и за правата на луѓето да бидат ставени пред профитот.

Борбата со климатските промени стана конкретен пример на Европското раководство. Кампањата против глобалното затоплување не само што има влијание врз иднината на Европската енергетска и политиката на транспортот, туку има и пошироко политичко влијание. На пример, големата зависност на САД од фосилните горива придонесе контролата на енергетските ресурси, посебно нафтените полиња, да бидат главна причина за нападот врз Ирак. Европа продолжува да се залага за имплементација на договорот од Кјото кој САД, најголемиот емитер на ЦО₂, одби да го потпише.

Што се однесува до нуклеарната енергија, ЕФА завзема анти-нуклеарен став и се залага за етапно напуштање на нуклеарната енергија на ниво на нејзината употреба во Европа. Штедењето на енергија, обновливите извори на енергија и нејзината ефикасна примена е иднината на Европското општество.

На нашава планета живеат 1.2 милијарда луѓе кои живеат на нивото на сиромаштија. Наша политичка обврска се осумте Милениумски Цели на ЕУ како и спроведувањето на Јоханезбургската Декларација. Борбата против сиромаштијата и гладта, овозможување на универзално примарно образование, јакнењето на правата на жените и достапно здравство за сите се суштински елементи во остварување на мирот и правдата.